

# Grundlæggende undervisningsmateriale

- til inspiration

## Teamorganiseret hjemmepleje

44785

**Udviklet af:**

Lise Knokgård og Jørgen Mohr Poulsen  
Social- og Sundhedsskolen i Vejle Amt  
6. julivej 67  
7000 Fredericia  
Tlf.: 75610288

## 1. Uddannelsesmålets sammenhæng til FKB/TAK

”Teamorienteret hjemmepleje” hører til i den fælles kompetencebeskrivelse nr. 2692, ”Omsorg, sygepleje og pædagogisk arbejde”.FKB’en kan findes på <http://2004.efteruddannelse.dk>.

Uddannelsesmålene er relevante for flere af målgrupperne i FKB’en, primært social-og sundhedsassistenter eller lignende. Kompetenceudviklingen har fokus på følgende arbejdspladser inden for jobområdet: Den kommunale hjemmepleje, leve-bo-miljøer, pleje- og aktivitetscentre eller andre arbejdsområder med teamorganisering.

### Arbejdsfunktioner

Den primære arbejdsfunktion vil være at kunne indgå aktivt i organiseringen og udførelsen af plejen lokalt ud fra rammerne i den gældende målsætning, og kontinuerligt reflektere og kvalificere de kommunikative kompetencer i samarbejde med borgere, kollegaer og øvrige samarbejdspartnere.

Uddannelsesmålene er relateret til flere andre uddannelser i den fælles kompetencebeskrivelse og skal kvalificere deltagerne indenfor disse felter. Det drejer sig om følgende uddannelser:

- 42641: Netværksskabende aktiviteter
- 42645: Pleje og omsorg af alvorligt syge i eget hjem
- 42674: Personer med demens, aktiviteter og livskvalitet
- 42682: Pleje og behandling af kræftpatienter
- 42684: Pleje og behandling af diabetikere
- 42689: Forebyggelse af vold og konfliktintervention
- 44298: Brugerindflydelse i pædagogisk praksis
- 44327: Omsorg for personer med demens
- 44329: Kontaktperson i omsorg og sygepleje
- 44351: Vejl. og rådg. patienter/klienter og pårørende

### Deltagerforudsætninger

Deltagernes faglige forudsætninger i forhold til uddannelsesmålene vil være afhængige af arbejdsorganiseringen på den enkelte arbejdsplads, men en form for teamorganisering bør indgå i jobfunktionen.

### Struktur

Uddannelsen kan stå alene, men afhængig af arbejdsfelt kan den kombineres med

andre uddannelser. Hvis deltageren arbejder inden for eksempelvis skærmede enheder eller leve-bo-miljøer for demente, vil forskellige demenskurser være relevante.

## 2. Ideer til tilrettelæggelse

### Temaer

Følgende mål danner baggrund for de valgte temaer:

- *Deltageren opnår øgede kommunikative kompetencer i forhold til samarbejdet og fleksibiliteten overfor samarbejdspartnere, kollegaer og borgere, ligesom de kan anvende konfliktforebyggende og konfliktløsende redskaber.*
- *Deltageren kan indgå aktivt i organiseringen og udførelsen af hjemmeplejen lokalt ud fra rammerne i den kommunale målsætning.*
- *Deltageren kan se værdien i at indhente og videregive informationer fra borgerne, myndighederne, andre faggrupper og internt i organisationen. De kan forstå og anvende dokumentationsredskaber i arbejdet, således at planlagte og udførte arbejdsopgaver synliggøres.*

### Tema 1

#### ***Organisering og udførelse af arbejdet.***

Med udgangspunkt i deltagernes arbejdsfunktioner og erfaringer, diskuteres de forskellige måder at organisere arbejdet på. Relevante problemstillinger fra diskussionerne udvælges, og sættes i et teoretisk perspektiv. Fokus bør desuden rettes mod kommunale/lokale målsætninger, værdigrundlag og principper fra organisationsteori.

Det vil være relevant at inddrage gældende lovgivning omkring især tavshedspligt, oplysningspligt og håndtering af personoplysninger.

### Tema 2

#### ***Kommunikation og samarbejde.***

Vi finder at dette tema bør have en central placering i uddannelsen. I teamorganiseret arbejde er det nødvendigt, at vedligeholde og videreudvikle evnen til konstruktivt samarbejde på alle niveauer. Der kræver bevidsthed om egne kommuni-

kative færdigheder og en vilje til at udvikle disse i samarbejde med andre. Der bør gives rum til at hensigtsmæssige samarbejdsrelationer og handlemønstre kan synliggøres, for at kunne udvikles/forandres.

Der bør arbejdes med såvel teorier som praktiske øvelser i forhold til samarbejde, kommunikation, konflikt-løsning og forebyggelse, så eventuelle uhensigtsmæssige samarbejdsrelationer kan nedbrydes.

Arbejdspladskultur, værdier og gruppenormer er alle elementer, der har en væsentlig indflydelse på arbejdsfunktionen og løsningen af opgaverne. Derfor bør deltagerens oplevelse af praksis og især egen rolle i denne, inddrages med henblik på at fastholde eller skabe en positiv virksomhedskultur.

### **Tema 3**

#### ***Synliggørelse af arbejde.***

Med udgangspunkt i de informationssystemer deltagerne anvender på arbejdspladsen, sættes fokus på videregivelse af informationer, især skriftlige, til kollegaer og samarbejdspartnere.

Forskellige organisationsformer og plejeformer præsenteres, ligesom fordele og ulemper diskuteres og vurderes.

Eksempelvis: Linie-stabsprincippet, selvstyrende grupper, gruppeorganisation, projektorganisation, samt rundepleje og gruppepleje.

Der kan med fordel tages afsæt i mødeformer, arbejdskultur og aftalegrundlag, således at deltagerne egen praksis bliver tydelig.

De præsenteres for nyttige teoretiske redskaber, som bringes i samspil med deltagerens egen praksis, således at refleksion og konstruktiv videndeling kan finde sted.

## **3. Opgaver og undervisningsmaterialer**

### **Tema 1 (Idéer)**

Som det fremgår, mener vi deltagerens egne praksis og forståelse af denne bør inddrages. Her ser vi rollespil med videooptagelser og efterfølgende analyse, som et velegnet redskab.

At arbejde med visioner om ”den perfekte virkelighed” kan ofte medvirke til at angive retning for det der arbejdes hen mod, og samtidig sætte fokus på det der opleves som problematisk. En metode kunne være, at arbejde med den ”Ideelle pleje” i form af fremtidsværksted eller lignende.

Deltagerne arbejder ud fra egne kommunale målsætninger og værdigrundlag og

videndeler ud fra egne erfaringer i, hvordan strategier omsættes til praktiske handlinger. De kan i samarbejde med undervisere og de øvrige deltagere, udarbejde egne handlingsplaner til implementering i egen praksis.

Deltagerne introduceres til databasen retsinformation (<http://www.retsinfo.dk/>), hvor relevant lovgivning omkring tavsheds- og oplysningspligt kan findes.

### **Tema 2 (Idéer)**

Deltagerne arbejder ud fra fremtidsværkstedet, men at etablere ”det gode samarbejde,” hvor videooptagelser af forskellige samarbejdsøvelser kan synliggøre egne handlemønstre i forskellige situationer. Desuden trænes der med forskellige team øvelser, således teorien kan gøres til oplevelser og erfaringer, og udgøre et forøget kompetenceberedskab.

Der arbejdes med egne problemfelter fra praksis, og via de inddragne teoretiske kommunikationsteorier, trænes der i de vanskelige samtaler med kolleger, borgere og pårørende. Det kan evt. være en fordel at udarbejde eget konfliktmønster, således opmærksomheden skærpes mod nye redskaber i kommunikationsprocessen. Deltagerne kan afdække egen kommunikationsstil ved hjælp af forskellige tests, og anbefales at træne i både assertion og den anerkende metode, og derud fra finde elementer til implementering i egen kommunikations praksis.

Vi finder det væsentligt at evaluere og vurdere et formodet eget udbytte at opnåede forandringer, samt at udarbejde en plan for introduktion til eget arbejdssted.

### **Tema 3 (Idéer)**

Deltagerne forholder sig til de fordele der er ved at arbejde ud de forskellige organisatoriske principper, og arbejder med de krav der kan forventes til en ”klar og tydelig” dokumentation i forbindelse med overleverede arbejdsopgaver mellem vagter / kolleger og andre samarbejdspartnere.

Ud fra egne erfaringer arbejder deltagerne med, hvad der kendetegner et godt møde, både indholdsmæssigt og ud fra den kultur der karakteriserer arbejdspladsen. Efterfølgende trænes der i at lave handlingsplaner med mål og tage ansvar for indgåede aftaler.

Specialpædagogiske redskaber kan anbefales til læse/skrivesvage deltagere, ligesom deltagerne opfordres til at anvende logbog som dokumentationsredskab for egen udvikling.

Digitalkamera, auditive medier mv. kan anvendes som dokumentation af processer og observationer undervejs, sådan det kan bruges af deltagerne til parallel dokumentation til logbogen, som også kan gøres elektronisk.

## Teamorganiseret hjemmepleje

## Grundlæggende undervisningsmateriale

## 4. Litteraturliste mv.

Barker, Alan	Introduktion til Mødeteknik - afhold effektive møder, Forlaget Globe A/S 2003
Dall, Mads Ole og Hansen, Solveig	Slip anerkendelsen løs: Appreciative inquiry i organisationsudvikling 1. udgave. Frydenlund, 2002
Det Kriminalpræventive Råd,	Vold på arbejdspladsen : en håndbog om forebyggelse, 2003
Gjøsund, Peik og Huseby, Roar	Gruppe og samspil : indføring i gruppepsykologi; Socialpædagogisk Bibliotek 2. udgave. - Kbh. : Hans Reitzel, 2005.
Hanson, Torben	Assertionstræning 1. udgave, 10. oplag Borgen 2003
Hornstrup, Carsten og Loehr-Petersen, Jesper	Appreciative Inquiry : en konstruktiv metode til positive forandringer 1. udgave. – Jurist- og økonomiforbundet
Jensen, Keld	Kommunikativ kompetence, JP Bøger, 2002
Lennér-Axelson, Barbro og Thylefors, Ingela	Arbejdsgruppens psykologi 2.rev. udgave.- Kbh. Hans Reitzel, 2003